

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/27/2018
Identifikačné číslo spisu:	3614206810
Dátum vydania rozhodnutia:	17.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3614206810.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú J. R., nar. X. X. XXXX, bytom J.X., S. XXX/XX a o maloletú P. R., nar. XX. C. XXXX, bytom J., S.L. XXX/XX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, deti matky X. R., bytom J.X., S. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Ivanou Magdolenovou Jorikovou, advokátkou v Partizánskom, Hrnčiarikova 1/B, a otca V. R., bytom J., Y. S. XXXX/XX, zastúpeného Ing. Ivanom Struhárom, bytom Partizánske, Veľká okružná 1129/54, o návrhu matky na zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a na určenie výživného, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 1 P 155/2014, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. júla 2016 sp. zn. 4 CoP 45/2016 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne uznesením z 18. júla 2016 sp. zn. 4 CoP 45/2016 na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske z 9. júna 2016 č. k. 1 P 155/2014-551 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou J. a maloletou P. nasledovne: Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou J. a maloletou P. počas letných prázdnin v roku 2016, a to - od 31. júla 2016 od 16:00 hod. do 07. augusta 2016 do 18:00 hod., od 14. augusta 2016 od 16:00 hod. do 21. augusta 2016 do 18:00 hod., od 28. augusta 2016 od 16:00 hod. do 04. septembra 2016 do 18:00 hod. Matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ich otcovi v stanovenom čase na Námestí SNP v Partizánskom pri fontáne a otec je povinný deti v stanovenom čase vrátiť matke na tom istom mieste. Odvolací súd, vychádzajúc z obsahu spisu - t. j. dôkazov vo veci už vykonaných, najmä znaleckého posudku č. 27/2015 podaného Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., Nové Zámky zo dňa 29. marca 2016, mal na rozdiel od súdu prvej inštancie za to, že v danej veci bola dočasná úprava pomerov účastníkov v zmysle návrhu otca potrebná. Súd prvej inštancie tento dôkaz nechal bez povšimnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu dočasnosť úpravy pomerov odôvodňovali

závery uvedeného znaleckého posudku, z ktorých vyplýva, že obe maloleté deti majú jednoznačne pozitívny vzťah k oboj rodičom. V priebehu znaleckého vyšetrenia sa obaja rodičia správali k deťom citlivo, nežne, priateľsky, ústretovo, každému z nich na deťoch záleží. Obaja rodičia majú predpoklady na výchovu maloletých detí. Aktuálne deti viac inklinujú k matke, pritom však ich pozitívny vzťah k otcovi nie je narušený. Taktiež zo znaleckého posudku vyplýva, že doposiaľ prebiehal v dvojtyždňových intervaloch víkendový styk s otcom, pričom deti sa domáhali styku vo väčšom rozsahu. Za tejto situácie bol odvolací súd toho názoru, že nariadením vyššie uvedeného neodkladného opatrenia bola rešpektovaná vôľa maloletých detí s poukazom na uvedený znalecký posudok, keď znalec odporučil frekventovaný styk otca s deťmi a najmä na obsah tohto neodkladného opatrenia, keď predmetná úprava styku sa týkala obdobia časti letných prázdnin. Neodkladnosť takéhoto rozšírenia styku otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin bola daná tým, že vo veci samej bol stanovený termín pojednávania až na 12. septembra 2016.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie matka, pričom namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dôvodila, že hoci jej vyjadrenie k odvolaniu otca proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 9. júna 2016 č. k. 1 P 155/2014-551 bolo podané v sudcovskej lehote včas, odvolací súd v bode 3. napadnutého uznesenia výslovne uviedol, že matka maloletých detí sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila. Matke tak bolo upreté právo brániť sa voči viacerým nepravdivým tvrdeniam otca uvedeným v jeho odvolaní, keď súd druhej inštancie na obsah jej vyjadrenia neprihliadol a ňou tvrdenými skutočnosťami sa v odôvodnení uznesenia nijako nevysporiadal. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Otec vo vyjadrení k dovolaniu matky navrhol, aby dovolací súd dovolanie matky zamietol.

4. Od 1. júla 2016 sa konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých riadia ustanoveniami zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 ods. 1 CMP). To platí i pre konanie o dovolaní.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

6. V danom prípade bolo dovolanie podané za účinnosti nového civilného procesného kódexu. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP); v danom prípade matka v dovolaní namietala, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto

v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. V zmysle vyššie citovaného § 420 CSP je teda dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

11. V prípade, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že neodkladné opatrenie bolo nariadené.

12. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje alebo mení, ale napr. i rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. Obdo 76/2016 a odbornú právnickú literatúru - Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458). Uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej návrhom na začatie konania) končí.

13. Matka dovolaním napadla uznesenie odvolacieho súdu zmeňujúce uznesenie súdu prvej inštancie vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a keďže v danom prípade nejde o rozhodnutie vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nie je proti nemu dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

14. Vzhľadom na to, že dovolanie matky smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, najvyšší súd ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou dôvodnosťou podaného dovolania.

15. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.